

Brandveiligheid

'Bespaar niet op laadkabels en leg een zaklamp naast je bed'

Er vielen dit jaar al meer doden bij woningbranden dan in heel 2023. Grote boosdoeners zijn elektronische apparaten die 's nachts worden opgeladen. 'We missen het boerenverstand van onze bomma', zegt preventiedeskundige Tim Renders. ANN DE BOECK

"2024 is een pikzwart jaar voor de brandveiligheid." De 47-jarige Tim Renders heeft zijn leven gewijd aan het bestrijden van brandhaarden: 25 jaar als brandweerman en 5 jaar als instructeur en consultant. Sinds 2014 houdt hij alle cijfers over fatale woningbranden in ons land bij. Vandaag trekt hij aan de alarmbel, want dit jaar wordt een triest recordjaar voor Vlaanderen.

In 2024 vielen al 24 doden bij een woningbrand. Dat is evenveel als in heel 2023. Ook tegenover het jaarmiddelde van de voorbije tien jaar, iets meer dan 26 doden, is dit uitzonderlijk slecht. Renders: "Bovendien komt het najaar er nog aan. Dan zijn er altijd veel schoorsteenbranden, al maken die zelden fatale slachtoffers."

Wie op zoek gaat naar de oorzaak, tast voor een stuk in het duister. Een brandonderzoek in ons land gaat doorgaans niet verder dan de vraag of de brand accidenteel dan wel opzettelijk ontstond. "De brandweer kan wel zeggen dat de brand in de keuken begon, maar was dat door een pot op het vuur of door een vaatmachine die het begaf? Dat weten we vaak niet", zegt Renders.

ELEKTRISCHE FIETS

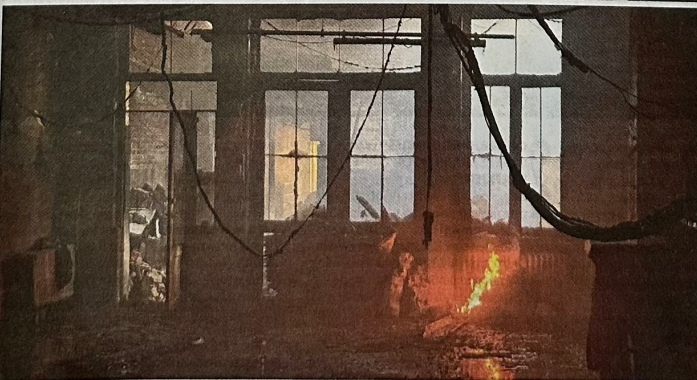
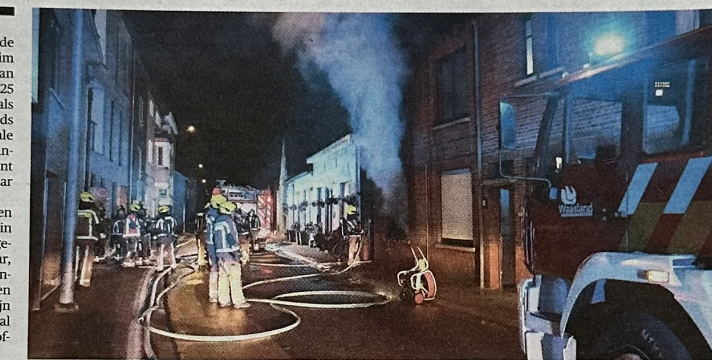
Dat het toenemend aantal elektronische apparaten in onze woning een cruciale rol speelt, is duidelijk. Zo is de kans groot dat u vannacht uw smartphone heeft opgeladen, dat uw laptop vaak lang in het stopcontact blijft zitten of dat u tegen morgenochtend de batterij van uw elektrische fiets moet opladen. Voorts zijn er e-steps, powerbanks, noem maar op. Allemaal potentiële brandhaarden.

"Als we tellen hoeveel apparaten we in het stopcontact hebben steken, dan zijn er dat een pak meer dan vroeger", zegt Renders. "Bovendien missen we het gezond boerenverstand van onze bomma, die vroeger alles uit het stopcontact trok bij onweer of bij een dagje naar zee." Elektrische auto's en laadpalen hebben bij zijn weten nog geen dodelijke woningbrand in Vlaanderen veroorzaakt.

Is er dan iets mis met al die toestellen, of gebruiken we ze gewoon verkeerd? "Het begint bij het feit dat niemand een gebruiksaanwijzing leest", zegt Renders. "Doe de test en lees de handleiding van uw smartphone van Apple of Samsung. Daarin staat dat je hem niet mag opladen wanneer hij brandbaar materiaal aanraakt. De facto moet je dus opladen op een stenen vloer, zonder een hoestje erond."

Praktisch is dat niet. De branddeskundige pleit dan ook voor een pragmatische aanpak. Ja, laat uw computer gerust een nachtje in het stopcontact zitten. Maar neem dan wel voorzorgsmaatregelen.

Met stip op één staat het advies om voldoende rookmelders te hangen. Een rookmelder per verdieping, zoals de Vlaamse regelgeving voorschrijft, is niet voldoende. "Tegen dat de rook-

'2024 is een pikzwart jaar voor de brandveiligheid', zegt deskundige Tim Renders. © BELGA

Tien tips van een deskundige om een brand te vermijden

- Trek elektronische toestellen 's nachts zoveel mogelijk uit het stopcontact.
- Investeer in een veilig laadkabeltje voor uw smartphone. Vermijd goedkope rommel en vervang meteen bij beschadiging.
- Hang in iedere kamer met een brandrisico een rookmelder, inclusief kinderkamers.
- Mijd rookmelders met een batterijduur van minder dan tien jaar.
- Koppel rookmelders via bluetooth als u niet zeker bent dat u ze overal in huis kunt horen.
- Leg een sleutel aan de voor- en achterdeur.
- Bewaar een zaklamp in de slaapkamer.
- Bespreek een vluchtplan met huisgenoten.
- Sluit bij het vluchten uit de woning de binnendeuren. Bel 112 zodra iedereen veilig is.
- Verzamel aan de straatkant van de woning, want daar komt de brandweer aan.

vals gevoel van veiligheid." Belangrijk is dat een alarm overal hoorbaar moet zijn in huis. Is dat niet het geval, dan koop je best exemplaren die je draadloos aan elkaar kan koppelen, klinkt het verder. Als er eentje afgaat, gaan ze allemaal af.

VLUCHTPLAN

De zomer is ook de ideale periode om met alle huisgenoten even stil te staan bij een vluchtplan. Mocht vluchten ooit nodig zijn, dan loert paniek om de hoek. Renders: "Ik zeg niet dat je om half twee 's nachts je kinderen uit bed moet brullen voor een brandoefening. Maar wandel samen door het huis en maak afspraken over wat iedereen moet doen als het alarm afgaat."

Om vlot buiten te geraken, is het volgens hem cruciaal om op de slaapkamer een zaklamp bij de hand te hebben. De wasmand op de trap zet je beter ergens anders. De sleutels van de voor- en de achterdeur laat je op het slot zitten of leg je vlak bij de deur. Op weg naar buiten sluit je zoveel mogelijk deuren, zodat de brand gesmoord wordt. Pas als iedereen veilig is, bel je het noodnummer.

Tot slot één gouden tip: bespaar niet op laadkabeltjes. Renders: "Goedkope laders zijn echt wel van slechte kwaliteit. Ook beschadigde kabeltjes vormen een risico. Zorg dus voor kabeltjes van het originele merk of van merken die gekeurd zijn. Dat kost helaas wel wat geld, maar dat is het waard."

'Als we tellen hoeveel apparaten we in het stopcontact hebben steken, dan zijn er dat een pak meer dan vroeger'

TIM RENDERS
ADVISEUR BRANDVEILIGHEID

een infraroodstraal schijnt. Als rook, waterdamp of stof die straal onderbreekt, gaat het alarm af. Maar de levensduur van de optische cel is beperkt.

Renders: "Melders waarbij je de batterij regelmatig moet vervangen, hebben vaak slechts een levensduur van 7 à 8 jaar. Melders met een batterijduur van tien jaar gaan gegarandeerd 10 jaar mee. Zo krijg je geen